

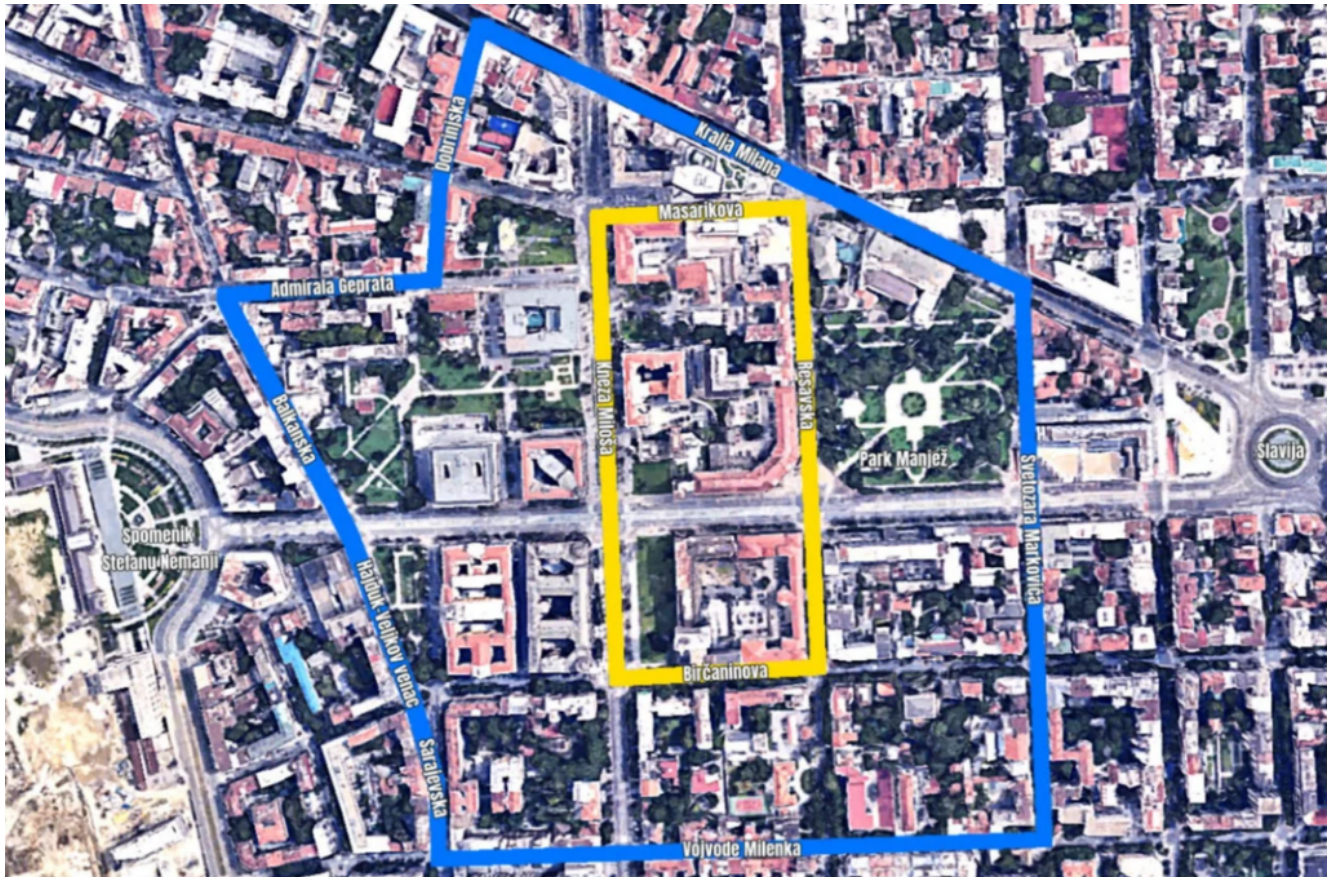
Lex specialis za Generalštab: Država krči put za investitorski urbanizam

Nedavno usvojeni [Lex specialis](#) kojim je kompleks zgrada nekadašnjeg Generalštaba, bombardovanog u NATO agresiji na SRJ 1999. izgubio status zaštićenog kulturnog dobra, otvara mogućnost za masovnu privatizaciju javnih prostora.

Ne samo što država ruši arhitektonsko remek-delo i istorijski spomenik na NATO zločine, već taj prostor predaje u ruke privatnog, američkog kapitala, koji tu planira da gradi hotele, kockarnice i druge komercijalne objekte bez ograničenja.

Kapitalistički SNS režim odlazi i korak dalje takozvanim "autentičnim tumačenjem" Lex specialisa koje se usvaja u skupštini silom većine poslanika režimske koalicije, a za koje se radnička klasa naravno ništa ne pita.

Ovo tumačenje usvaja razumevanje Lex specialisa kao zakona koji skida status kulturnog spomenika i daje dozvolu za prenamenu, modifikovanje ili rušenje preko 15 objekata na širem prostoru oko zgrade Generalštaba. Spisak objekata na koji se "autentično tumačenje" zakona odnosi, uključuje zgrade Vlade Srbije, Jugoslovenskog dramskog pozorišta, Studentskog kulturnog centra, zgrade ministarstava u Nemanjinoj ulici, stari Generalštab, kasarna nekadašnjeg VII. puka, park Manjež itd.

Suštinski, Lex specialis, koji je sam po sebi dovoljno skandalozan jer omogućava rušenje zgrade Generalštaba, postaje višestruko gori “autentičnim tumačenjem” režima.

Paralelno sa usvajanjem Lex specialisa, vlast ubrzano radi na izmeni Plana generalne regulacije (PGR), koji služi kao ključna zakonska zaštita javnih prostora i ustanova poput parkova, saobraćajnica, trgova, škola, domova zdravlja, i drugih javnih dobara protiv mogućnosti privatizacije i rušenja.

Država po ubrzanom postupku usvaja nacrt izmena PGR-a koji se pojavio 6. novembra, dan pred usvajanje Lex specialisa. Sve ukazuje na to da je u pitanju koordinisana akcija države i privatnog kapitala kako bi Lex specialis skinuo status zaštićenog spomenika, a izmenjeni PGR omogućio prenamenu objekata u zoni oko Generalštaba. Na taj način gradsko jezgro postaje atraktivno zemljište za investitorski urbanizam.

Ovim se centar Beograda priprema za sudbinu mnogih svetskih

metropola u kojima se u srcu grada nalazi takozvani "finansijski centar" sa mnoštvom solitera, ekskluzivnih komercijalnih objekata poput hotela, tržišnih centara i sedišta raznoraznih korporacija i privrednih kartela.

Izmene PGR-a donose drastičnu liberalizaciju propisa namene javnih prostora i mogućnosti njihove prenamene. Prostori koji su do juče, bar zakonski, bili zagarantovani kao zajednički, mogli bi preko noći da postanu slobodni za komercijalne projekte. Ti delovi grada bi postali dostupan teren za planove privilegovanih investitora, otvarajući mogućnost neprocenjivih koruptivnih dogovora vrednih na stotine miliona evra.

Ovakav scenario nije bio moguć pre samo mesec dana, a već sada predstavlja ozbiljnu opasnost po Beograd. Država dakle krči put najbrutalnijem investitorskom urbanizmu, koji će od parkova, škola, i drugih javnih ustanova moći da pravi komercijalne i luksuzne stambene objekte, pretvarajući centar grada u zonu u kojoj radnička klasa nema šta da traži. U jeku "autentičnog tumačenja" Lex specialisa i usvajanja izmenjenog nacрта PGR-a, svetionik nade predstavlja [borbenost radnika Zavoda za zaštitu spomenika kulture](#) koji odbijaju da izbrišu Generalštab iz registra spomenika kulture.

Kako kažu radnici, Generalštab je i dalje u registru spomenika kulture a direktor Goran Vasić, koji je pod istragom zbog falsifikovanja dokumenta kojim je Vlada skinula zaštitu sa tog kompleksa, ne ume da ga izbriše.

Vlast inače radnicima Zavoda preti otkazom, ako ne poslušaju upravu kada je reč o Generalštabu. Režim čak ide toliko daleko da indirektno preti rasformiranjem Zavoda i otkazivanjem službe, odnosno ukidanjem službe zaštite u Zavodu.

Nenad Lajbenšperger, istoričar i radnik u Zavodu je izjavio:

"Stav mene i kolega koji su zaduženi za vođenje centralnog registra i koji bi trebali da izvrše to brisanje je da to ne možemo da uradimo i da nećemo to da uradimo, jer smatramo da

je Lex specialis protivzakonit, odnosno nije nam jasno uopšte na koji način to možemo da uradimo na osnovu dosadašnjeg zakonodavstva. Ceo postupak za Generalštab se kosi sa našim Ustavom i ceo taj postupak predstavlja i izdaju naše zemlje, kao i uništavanje naše kulturne baštine“.

Kako bi pružili podršku radnicima koji hrabro pružaju otpor režimskom nasilju protiv kolektivne istorije i kulturne baštine radničke klase, narodni zborovi i studenti okupili su se nedavno ispred Zavoda, gde su održali skup solidarnosti sa radnicima koji odbijaju da sudeluju u kriminalnom poduhvatu države i kapitalista.

Ako vlast uspe da slomi otpor radnika Zavoda silom, otpuštajući neposlušne i dovodeći svoje ljude, poslednja linija odbrane ostaje narodno samoorganizovanje. Sudeći po nedavnim protestima protiv rušenja Generalštaba i javnim saopštenjima studentskih plenuma kao i zborova, narod je i te kako spreman da brani Beograd od kapitalističke samovolje SNS političke mafije.

Klasna solidarnost podržava borbu radnika Zavoda za zaštitu spomenika kulture i pozdravlja samoorganizovanje studenata i građana u odbrani Generalštaba.

